

KÄSKKIRI

27.03.2015 nr 1-3/87
muudetud järgmiste käskkirjadega
04.01.2017 nr 1-3/3
11.05.2018 nr 1-3/46
25.04.2019 nr 1-3/43
03.10.2019 nr 1-3/66
19.03.2020 nr 1-3/36
26.04.2021 nr 1-3/45

Toetuse andmise tingimused
uussisserändajate kohanemise toetamiseks

Käskkiri kehtestatakse perioodi 2014–2020 struktuuritoetuse seaduse § 16 lõike 1 alusel ja kooskõlas Vabariigi Valitsuse korraldusega, millega kinnitatakse perioodi 2014–2020 struktuuritoetuste meetmete nimekiri (muudetud siseministri 26.04.2021 käskkirjaga nr 1-3/45)

1. Üldsätted

1.1. Reguleerimisala

- 1.1.1. Toetuse andmise tingimused uussisserändajate kohanemise toetamiseks (edaspidi *TAT*) käsitleb toetuse andmise ja kasutamise tingimusi ja korda uussisserändajate kohanemise toetamiseks ühtekuuluvuspoliitika fondide 2014–2020 rakenduskava (edaspidi *rakenduskava*) prioriteetse suuna 2 „Sotsiaalse kaasatuse suurendamine“ meetme 2.6. „Võimaluste loomine Eestis elavate ning ühiskonda vähelõimunud püsielanike aktiivse hõive ja ühiskondliku aktiivsuse suurendamiseks ja uussisserändajate kohanemise ja hilisema lõimumise toetamiseks“ järgmiste tegevuste (edaspidi *toetatavad tegevused* või *tegevused*) elluviimiseks:
- 1.1.1.1. meetme tegevus 2.6.1. infoplatvormi ja selle tugiteenuste väljatöötamine ja rakendamine;
 - 1.1.1.2. meetme tegevus 2.6.2. kohanemiskoolituste väljatöötamine, piloteerimine ja rakendamine;
 - 1.1.1.3. meetme tegevus 2.6.3. tugivõrgustike kontseptsiooni väljatöötamine ja rakendamine.
- 1.1.2. Toetatavate tegevuste eesmärk on luua eeldused uussisserändajate kohanemiseks Eestis ning kujundada uussisserändajatele eeldused osaleda Eesti ühiskonnas, sealhulgas tööhõives, elukestvas õppes ja kodanikuühiskonnas.
- 1.1.3. Vabariigi Valitsuse 12. septembri 2014 aasta määruse nr 146 "Perioodi 2014–2020 struktuuritoetuse andmisest avalikkuse teavitamise, toetusest rahastatud objektide tähistamise ning Euroopa Liidu osalusele viitamise nõuded ja kord" tähenduses on projekti nimetuseks „Uussisserändajate kohanemise toetamine“. (*lisatud siseministri 11.05.2018 käskkirjaga nr 1-3/46*).

1.2. Terminid

- 1.2.1. Kohanemisprogramm on tegevuskava uussisserändaja Eestis kohanemise toetamiseks ning see sisaldab teemapõhiseid koolitusmooduleid ja algtasemel eesti keele õpet. Kohanemisprogrammi eesmärk on toetada uussisserändajate rändeprotsessi, tagades neile teadmised riigi ja ühiskonna toimimise, igapäevase eluolu, töö, õppimise ja perekonnaga seotud teemade kohta ning soodustades neil eesti keele oskuse omandamist. Kohanemisprogrammi sisu, selles osalemise tingimused ning selles osalemisse suunamise kord on kehtestatud siseministri 13. augusti 2014. aasta määruses nr 34 „Kohanemisprogramm“ (edaspidi *kohanemisprogrammi määrus*). (*muudetud siseministri 11.05.2018 käskkirjaga nr 1-3/46*).
- 1.2.2. Uussisserändaja on vähem kui viis aastat Eestis seaduslikult elanud:
 - 1.2.2.1. välismaalane, kellele on antud Eesti tähtjaline elamisluba välismaalaste seaduses või välismaalasele rahvusvahelise kaitse andmise seaduses sätestatud alusel;
 - 1.2.2.2. Euroopa Liidu kodanik, kes on omandanud Eesti tähtjalise elamisõiguse Euroopa Liidu kodaniku seaduses sätestatud alusel;
 - 1.2.2.3. Euroopa Liidu kodaniku perekonnaliige, kellele on antud Eesti tähtjaline elamisõigus Euroopa Liidu kodaniku seaduses sätestatud alusel.

1.3. Tegevuste elluviija, partnerid, rakendusüksus ja rakendusasutus

- 1.3.1. Tegevuste elluviija (edaspidi *elluviija*) on Siseministeerium.
 - 1.3.1.1. Käesolevas käskkirjas mõistetakse elluviijana Siseministeeriumi kodanikuühiskonna ja kohanemispoliitika osakonda. (*muudetud rahvastikuministri 19.03.2020 käskkirjaga nr 1-3/36*).
 - 1.3.2. Elluviija partnerid on Politsei- ja Piirivalveamet (edaspidi *PPA*), Siseministeeriumi infotehnoloogia- ja arenduskeskus (edaspidi *SMIT*), Ettevõtluse Arendamise Sihtasutus (edaspidi *EAS*), SA Archimedes, SA Eesti Teadusagentuur, MTÜ Eesti Külaliikumine Kodukant (edaspidi *MTÜ Kodukant*), Tartu Linnavalitsus, Terviseamet ja Tallinna Kesklinna Valitsus. (*muudetud rahvastikuministri 19.03.2020 käskkirjaga nr 1-3/36*).
 - 1.3.2.1. Tegevuste rakendusüksus (edaspidi *RÜ*) on 31. märtsini 2020. a SA Innove, 1. aprillist 2020. a Riigi Tugiteenuste Keskus. (*muudetud rahvastikuministri 19.03.2020 käskkirjaga nr 1-3/36*).
 - 1.3.3. Toetatavate tegevuste rakendusasutus (edaspidi *RA*) on Siseministeerium.
 - 1.3.3.1. Käesolevas käskkirjas mõistetakse RA-na Siseministeeriumi välisvahendite osakonda.

2. Toetatavad tegevused

2.1. Infoplatvormi ja selle tugiteenuste väljatöötamine ja rakendamine

2.1.1. Elluviija ja partner

- 2.1.1.1. Tegevusi viivad ellu Siseministeeriumi kodanikuühiskonna ja kohanemispoliitika osakond ning elluviija partnerid PPA, EAS ja SMIT. (*muudetud rahvastikuministri 19.03.2020 käskkirjaga nr 1-3/36*).
- 2.1.1.2. PPA loob ja rakendab tegevuste 2.1.3.2 ja 2.1.3.4 raames andmevahetuslahenduse PPA asjakohase andmebaasi ja loodava infoplatvormi vahel, mis tagab kohanemiskoolitusele suunatud isikute andmete kättesaadavuse punktis 2.2 nimetatud tegevusi ellu viivatele elluviija partneritele ja vastavalt riigihangete seaduses sätestatud korrale leitud teenusepakkujatele ja andmete olemasolu PPA asjakohases andmebaasis.
- 2.1.1.3. EAS võimaldab elluviijal infoplatvormi ja selle tugiteenuste väljatöötamiseks ja rakendamiseks kasutada portaali estonia.ee tehnilisi ja sisulisi võimalusi ning arendab perioodil 2015–2017 tegevuste 2.1.3.2 ja 2.1.3.4 raames koos elluviijaga portaali sisuliselt. (*muudetud siseministri 11.05.2018 käskkirjaga nr 1-3/46*).
- 2.1.1.4. SMIT tagab tegevuses 2.1.3.4 infoplatvormi tehnilise aja- ja asjakohasuse,

arendustööde läbiviimise vastavalt parimatele infotehnoloogilistele praktikatele ning kasutajatoe ja infoplatvormi turvalisuse. (*lisatud siseministri 11.05.2018 käskkirjaga nr 1-3/46*).

2.1.2. Tulemus

2.1.2.1. Tegevuste tulemusena on välja arendatud ning rakendatud mitmekeelset (vähemalt eesti-, inglise- ning venekeelset) rändeinfot pakkuv infoplatvorm ja selle tugiteenused. (*muudetud siseministri 11.05.2018 käskkirjaga nr 1-3/46*).

2.1.3. Tegevuste kirjeldus ja elluviimise aeg

2.1.3.1. Infoplatvormi alusuuringud

2.1.3.1.1. Alusuuringute käigus on koostatud ülevaade olemasolevatest infoteenuse pakkumiseks vajalikest või sellega seonduvatest materjalidest. Tehtud on tehniline analüüs ning töötatud välja ettepanekud portaali optimaalseks rakendamiseks ja veebipõhise rakenduse lähteülesanne.

Infoplatvormi alusuuringute läbiviimise käigus analüüsitakse olemasolevaid veebipõhiseid uussisserändajatele suunatud infot sisaldavaid ressursse vastavalt 2013.–2014. aastal läbiviidud uuringu¹ andmetele, hinnatakse veebirakenduste sisu, sealhulgas millist infot, millistes keeltes, millisel viisil ja kui palju pakutakse, kuidas vahetatakse infot teiste infot pakkuvate rakendustega. Selgitatakse välja optimaalne koondatud (olemasoleva keskse veebiressursi raames), maksimaalselt automatiseeritud (andmevahetusliidestega varustatud) ning andmevahetuseks sobivaim (PPA asjakohase andmebaasiga ühilduv) lahendus uussisserändajatele suunatud info pakkumiseks.

2.1.3.1.2. Tegevuste elluviimise aeg on 01.10.2014–31.12.2016.

2.1.3.2. Infoplatvormi ja selle tugiteenuste arendamine ja piloteerimine

2.1.3.2.1. Infoplatvormi ja selle tugiteenuste arendamise tulemusena on loodud mitmekeelne (vähemalt eesti, inglise ning vene keeles infot esitav) avalik teenus. Infoplatvormi ja selle tugiteenuste arendamise käigus arendatakse välja alusuuringute põhjal kujundatud mudel info koondamiseks ja esitamiseks. Tehakse tehnilised arendused, et vältida info dubleerimist ja käsitsi sisestamist. EAS tagab koostöös Elluvijaga, et loodavat infoplatvormi on võimalik seostada teiste asjakohaste andmebaasidega. Infoplatvormi piloteeritakse ning testitakse tehniliselt.

2.1.3.2.2. Tegevuste elluviimise aeg on 01.01.2015–31.12.2016.

2.1.3.3. Infoplatvormi hindamine ja edasiarendus

2.1.3.3.1. Infoplatvormi hindamise tulemusena on olemas ülevaade infoplatvormi arendusvajadustest. Edasiarenduste käigus tehakse infoplatvormi rakendamiseks vajalikud arendused. Vastavalt tehniliste testide tulemusele hinnatakse infoplatvormi vastavust tehnilistele ning andmevahetusele ja automatiseeritud andmekogumisele seatud nõuetele.

2.1.3.3.2. Tegevuste elluviimise aeg on 01.01.2017–31.12.2019

(*muudetud siseministri 11.05.2018 käskkirjaga nr 1-3/46*).

2.1.3.4. Infoplatvormi rakendamine

2.1.3.4.1. Infoplatvormi rakendamise tulemusena on loodud rändeinfot pakkuv veebilahendus uussisserändajatele vajaliku infoga ning on tagatud selle infotehnoloogiline asjakohasus. Teenuse piloteerimise, hindamise ning edasiarendamise järel rakendatakse infoplatvormi, sealhulgas vastavalt vajadusele pidevalt ajakohastatakse infot, arendatakse ja uuendatakse vastavalt parimatele infotehnoloogilistele praktikatele, tehakse koostööd erinevaid

¹ http://www.siseministeerium.ee/public/TOF_-_uussisserandajad_-_lopuaruanne.pdf

teenuseid pakkuvate asutustega ning vajaduse korral pakutakse neile konsultatsiooni info kättesaadavuse parandamiseks. EAS ja SMIT tagavad koostöös elluviijaga, et rakendatav infoplatvorm seostub teiste asjakohaste andmebaasidega. (muudetud siseministri 25.04.2019 käskkirjaga nr 1-3/43).

2.1.3.4.2. Tegevuse elluviimise aeg on 01.01.2017–31.12.2022. (muudetud siseministri 04.01.2017 käskkirjaga nr 1-3/3).

2.1.4. Sihtrühm

2.1.4.1. Tegevuste sihtrühm on uussisserändajad.

2.1.5. Toetatava tegevuse seosed valdkondlike arengukavadega

2.1.5.1. Tegevus on seotud järgmiste arengukavadega:

2.1.5.1.1. „Siseturvalisuse arengukava 2015–2020“ alaeesmärk 6.6 „Tasakaalustatud kodakondsus- ja rändepoliitika“;

2.1.5.1.2. „Lõimuv Eesti 2020“ alaeesmärk 3 „Uussisserändajad on Eestis kohanenud“;

2.1.5.1.3. Eesti konkurentsivõime kava „Eesti 2020“ alaeesmärk 2 „Välisinvesteeringute ja ekspordi arendamiseks vajaliku kvalifitseeritud tööjõu kättesaadavuse parandamine“;

2.1.5.1.4. „Eesti regionaalarengu strateegia 2014–2020“ alaeesmärk 2 „Suuremate linnapiirkondade rahvusvahelist majanduslikku konkurentsivõimet soosiv ja keskkonnasõbralik elukeskkond“;

2.1.5.1.5. „Siseturvalisuse arengukava 2020–2030“ alaeesmärk 4.4 „Tõhus rahvastikuhaldus“ tegevussuund 4.4.2 „Koostöös avaliku, kolmanda ja erasektoriga suurendada suutlikkust toetada sisserändajaid kohanemisel ja lõimumisel.“ (tööversioon). (lisatud rahvastikuministri 19.03.2020 käskkirjaga 1-3/36).

2.2. Kohanemiskoolituste väljatöötamine, piloteerimine ja rakendamine

2.2.1. Elluviija ja partnerid

2.2.1.1. Tegevusi viivad ellu Siseministeeriumi kodanikuühiskonna ja kohanemispoliitika osakond ja elluviija partnerid PPA, SA Eesti Teadusagentuur ja SA Archimedes ning vastavalt riigihangete seaduses sätestatud korrale leitud teenusepakkujad. (muudetud rahvastikuministri 19.03.2020 käskkirjaga nr 1-3/36).

2.2.1.2. PPA suunab tegevuste 2.2.3.2 ja 2.2.3.5 raames uussisserändajaid osalema kohanemisprogrammis ning tagab andmevahetuse PPA asjakohase andmebaasi ja tegevuse 2.1 raames loodava infoplatvormi vahel.

2.2.1.3. SA Eesti Teadusagentuur viib perioodil 2015–2017 ellu tegevused 2.2.3.1–2.2.3.3 osades, mis puudutavad kohanemisprogrammi määruse lisa 4. Tegevuse 2.2.3.3 raames on SA Eesti Teadusagentuuri ülesanne uuendada või koostada materjale ning teha need infoplatvormi kaudu kättesaadavaks osades, mis puudutavad kohanemisprogrammi teaduse teemamoodulit. (muudetud siseministri 04.01.2017 käskkirjaga nr 1-3/3).

2.2.1.4. SA Archimedes viib perioodil 2015–2017 ellu tegevused 2.2.3.1–2.2.3.3 osades, mis puudutavad kohanemisprogrammi määruse lisa 3. Tegevuse 2.2.3.3 raames on SA Archimedese ülesanne uuendada või koostada materjale ning teha need infoplatvormi kaudu kättesaadavaks osades, mis puudutavad kohanemisprogrammi õppimise teemamoodulit. (muudetud siseministri 04.01.2017 käskkirjaga nr 1-3/3).

2.2.2. Tulemus

2.2.2.1. Tegevuste tulemusena on välja töötatud, piloteeritud, arendatud ning rakendatud kohanemisprogrammi vastavalt kohanemisprogrammi määrusele ja selle lisadele, välja arvatud osades, mis puudutavad rahvusvahelise kaitse mooduli väljatöötamist,

piloteerimist ja rakendamist rahvusvahelise kaitse saajatele.

2.2.3. Tegevuste kirjeldus ja elluviimise aeg

2.2.3.1. Kohanemiskoolituste ja keeleõppe metoodiliste õppe-, ja infomaterjalide ning teadmiste testide, sealhulgas veebipõhiste testide ja õppematerjalide väljatöötamine ja arendamine

2.2.3.1.1. Tegevuse tulemusena on elluviija partnerid ja vastavalt riigihangete seaduses sätestatud korrale leitud teenusepakkujad loonud või vajaduse korral hankinud koolitusmoodulite ning algtaseme (A1) keeleõppe pakkumiseks vajalikud info-, metoodilised ja õppematerjalid, sealhulgas teadmiste testid. *(muudetud siseministri 04.01.2017 käskkirjaga nr 1-3/3).*

Partnerid, lähtudes kohanemisprogrammi määrusest, sõlmitavatest partnerlus- või hankelepingutest, olemasolevatest hinnangutest ja uuringutest ning muudest Siseministeeriumi juhendmaterjalidest, sealhulgas ühikuhinna metoodika juhendmaterjalidest ja nõuetest, töötavad välja või hangivad koolitusmaterjalid (nii kontaktõppes kui ka veebipõhiselt kasutatavad), koolituste pakkumise metoodilised materjalid ning infomaterjalid koolituses osalejatele.

2.2.3.1.2. Tegevuste elluviimise aeg on 01.08.2014–31.12.2017. *(muudetud siseministri 04.01.2017 käskkirjaga nr 1-3/3).*

2.2.3.2. Koolituste materjalide ja teadmiste testide piloteerimine

2.2.3.2.1. Tegevuse tulemusena on uussisserändajad läbinud väljatöötatud materjalide ja testide põhjal korraldatud koolitused 1265 korral.

Partnerid SA Archimedes ja SA Eesti Teadusagentuur ning vastavalt riigihangete seaduses sätestatud korrale leitud teenusepakkujad viivad läbi kontaktõppe sessioonid koolitusmoodulite ja algtaseme (A1) keeleõppe materjalide ja metoodika piloteerimiseks eelkõige Tallinnas, Tartus ja Narvas² vähemalt inglise ja vene keeles ning kahes raskusastmes³ kõikide koolitusmoodulite lõikes (välja arvatud laste ja noorte moodul, mis jaguneb vanusegruppide lõikes ning õppimise ja teaduse moodul, mille pakkujatel on õigus pakkuda koolitusi ühes raskusastmes). Piloteerimise käigus koguvad partnerid ning vastavalt riigihangete seaduses sätestatud korrale leitud teenusepakkujad tagasisidet materjalide ja teadmiste testide kohta. Materjalid tehakse kättesaadavaks käesoleva käskkirja punktis 2.1 nimetatud infoplatvormi kaudu. Vajaduse korral soetatakse või renditakse koolituste läbiviimiseks vajalikke tehnilisi vahendeid, sealhulgas sülearvuteid ja tahvelarvuteid. Uussisserändajad suunab kohanemiskoolitustele osalema PPA. *(muudetud siseministri 25.04.2019 käskkirjaga nr 1-3/43).*

2.2.3.2.2. Tegevuste elluviimise aeg on 01.03.2015–31.12.2017. *(muudetud siseministri 04.01.2017 käskkirjaga nr 1-3/3).*

2.2.3.3. Materjalide vahehindamine ja uuendamine, uute materjalide koostamine

2.2.3.3.1. Tegevuse tulemusena on hinnatud kohanemiskoolituse kõikide moodulite ja keeleõppe sisu ning metoodilisi materjale ning vastavalt hindamisele on materjale programmi edasiseks pakkumiseks uuendatud või koostatud lisamaterjale.

Tegevuse raames tellib elluviija koolituse piloteerimise tulemustest lähtuvad eksperdihinnangud või analüüsid koolituse sisu ja metoodiliste materjalide kohta. Vastavalt eksperdihinnangutele või analüüsidele uuendavad või loovad partnerid ja vastavalt riigihangete seaduses sätestatud korrale leitud

² Koolituste pakkumine Narvas sõltub huvist koolituse vastu. Vajaduse korral tagatakse Narvas osaleda soovijatele võimalus osaleda koolitusel Tallinnas või Tartus. Juhul, kui koolituste läbiviimine on vajalik väljaspool Tallinnat, Tartut või Narvat, võib koolitusi viia läbi ka teistes Eesti kohtades.

³ Koolituste piloteerimine kontaktõppe sessioonidena kahes raskusastmes sõltub huvist koolituste vastu.

teenusepakkujad materjale ning teevad materjalid kättesaadavaks infoplatvormi kaudu.

- 2.2.3.3.2. Tegevuste elluviimise aeg on 01.01.2017–31.12.2020. *(muudetud siseministri 25.04.2019 käskkirjaga nr 1-3/43).*
- 2.2.3.4. Materjalide lõpphindamine ning materjalide muutmine
 - 2.2.3.4.1. Tegevuse tulemusena on kohanemiskoolituste kõikide moodulite ja keeleõppe sisu ning metoodilised materjalid, sealhulgas veebipõhised või interaktiivsed lahendused, asja- ja ajakohased, olemas vähemalt eesti, vene ja inglise keeles ning kasutatavad iseseisvaks kohanemiskoolituste pakkumiseks. Tegevuse raames hangib elluviija eksperdihinnangud koolituse sisu ja metoodiliste materjalide kohta, tuginedes koolituse pakkumise käigus partnerite ja vastavalt riigihangete seaduses sätestatud korrale leitud teenusepakkujate kogutud tagasisidele. Eksperdihinnangute alusel uuendavad vastavalt riigihangete seaduses sätestatud korrale leitud teenusepakkujad materjale ning teevad materjalid kättesaadavaks infoplatvormi kaudu ja vajaduse korral paberil. *(muudetud siseministri 11.05.2018 käskkirjaga nr 1-3/46).*
 - 2.2.3.4.2. Tegevuse elluviimise aeg on 01.01.2020–30.06.2023. *(muudetud siseministri 25.04.2019 käskkirjaga nr 1-3/43).*
- 2.2.3.5. Koolituste pakkumine
 - 2.2.3.5.1. Kohanemiskoolituste läbimise tulemusena on uussisserändajad omandanud pädevused, mis vastavad kohanemisprogrammi määruuses kirjeldatud üldpädevusnõuetele. Perioodil 2017–2022 on uussisserändajad läbinud kohanemisprogrammi koolitused 11 578 korral. Koolitusmooduleid pakutakse vähemalt inglise ja vene keeles. Koolitusmooduleid ja eesti keele algtaseme (A1–A2) õpet pakutakse eelkõige Tallinnas, Tartus ja Narvas⁴. Koolitusgruppide komplekteerimise, koolituste läbiviimise ning tulemuste seiramise eest ja elluviijale esitamise eest vastutavad vastavalt riigihangete seaduses sätestatud korrale leitud teenusepakkujad. Koolitusi pakutakse ühes raskusastmes⁵ kõikide koolitusmoodulite lõikes (välja arvatud laste ja noorte moodul, mis jaguneb vanusegruppide lõikes). Vajaduse korral soetatakse või renditakse koolituste läbiviimiseks vajalikke tehnilisi vahendeid, sealhulgas sülearvuteid ja tahvelarvuteid. Uussisserändajad suunab kohanemiskoolitustele osalema PPA.
 - 2.2.3.5.2. Tegevuse elluviimise aeg on 01.01.2017–30.06.2023. *(muudetud siseministri 25.04.2019 käskkirjaga nr 1-3/43).*

2.2.4. Sihtrühm

- 2.2.4.1. Tegevuste sihtrühm on uussisserändajad.

2.2.5. Toetatava tegevuse seosed valdkondlike arengukavadega

- 2.2.5.1. Tegevus on seotud järgmiste arengukavadega:
 - 2.2.5.1.1. „Siseturvalisuse arengukava 2015–2020“ alaeesmärk 6.6 „Tasakaalustatud kodakondsus- ja rändepoliitika“;
 - 2.2.5.1.2. „Lõimuv Eesti 2020“ alaeesmärk 3 „Uussisserändajad on Eestis kohanenud“;
 - 2.2.5.1.3. „Eesti ettevõtluse kasvustrateegia 2014–2020“ alaeesmärk 4 „Ettevõtted hindavad Eestit tegutsemiskeskonnana kõrgelt“;
 - 2.2.5.1.4. Eesti konkurentsivõime kava „Eesti 2020“ alaeesmärk 2 „Välisinvesteeringute

⁴ Koolituste pakkumine Narvas sõltub huvist koolituse vastu. Vajaduse korral tagatakse Narvas osaleda soovijatele võimalus osaleda koolitusel Tallinnas või Tartus. Juhul, kui koolituste läbiviimine on vajalik väljaspool Tallinnat, Tartut või Narvat, võib koolitusi viia läbi ka teistes Eesti kohtades.

⁵ Koolituste pakkumisel kontaktõppe sessioonidena komplekteeritakse koolitusgruppid vajaduse ja otstarbekuse korral vastavalt koolitatavate haridustasemele ja töökogemusele, lähtudes Euroopa sinise kaardi direktiivis kehtestatud nõuetest *(muudetud siseministri 11.05.2018 käskkirjaga nr 1-3/46).*

- ja ekspordi arendamiseks vajaliku kvalifitseeritud tööjõu kättesaadavuse parandamine“;
- 2.2.5.1.5. „Eesti regionaalarengu strateegia 2014–2020“ alaeesmärk 2 „Suuremate linnapiirkondade rahvusvahelist majanduslikku konkurentsivõimet soosiv ja keskkonnasõbralik elukeskkond“;
- 2.2.5.1.6. Eesti teadus- ja arendustegevuse ning innovatsiooni strateegia 2014–2020 „Teadmistepõhine Eesti“ meede 1“Teaduse kõrge taseme ja mitmekesisuse kindlustamine“.
- 2.2.5.1.7. „Siseturvalisuse arengukava 2020–2030“ alaeesmärk 4.4 „Tõhus rahvastikuhaldus“ tegevussuund 4.4.2 „Koostöös avaliku, kolmanda ja erasektoriga suurendada suutlikkust toetada sisserändajaid kohanemisel ja lõimumisel.“ (tööversioon). *(lisatud rahvastikuministri 19.03.2020 käskkirjaga 1-3/36)*

2.3. Tugivõrgustike kontseptsiooni väljatöötamine ja rakendamine

2.3.1. Elluviija ja partnerid *(muudetud siseministri 04.01.2017 käskkirjaga nr 1-3/3).*

- 2.3.1.1. Tegevusi viivad ellu Siseministeeriumi kodanikuühiskonna ja kohanemispoliitika osakond, elluviija partnerid PPA, MTÜ Kodukant, Tartu Linnavalitsus, Terviseamet ja Tallinna Kesklinna Valitsus ning vastavalt riigihangete seaduses sätestatud korrale leitud teenusepakkujad või avaliku konkursi korras leitud partnerid. *(muudetud rahvastikuministri 19.03.2020 käskkirjaga 1-3/36)*
- 2.3.1.2. PPA arendab tegevuse 2.3.3.2 raames välja ja rakendab välismaalaste seadusliku Eestis viibimise ja elamise õigusliku nõustamisteenuse. *(muudetud siseministri 04.01.2017 käskkirjaga nr 1-3/3).*
- 2.3.1.3. MTÜ Kodukant loob Eestisse elama asunud välismaalastele tegevuse 2.3.3.2 raames võimalused vabatahtlikus tegevuses osalemiseks ning toetab vabaühendusi Eestisse elama asunud välismaalaste kaasamisel vabatahtlikku tegevusse.
- 2.3.1.4. Tartu Linnavalitsus koordineerib ja arendab eelkõige Tartusse ja võimaluse korral teistesse Lõuna-Eesti piirkondadesse elama asunud välismaalaste kohanemise toetamiseks tegevuse 2.3.3.2 raames kohaliku tasandi tugivõrgustike koostööd ning kujundab ja arendab omavalitsuse avalike teenuste osutamise võimekust vastavalt sihtgrupi vajadustele. *(lisatud rahvastikuministri 03.10.2019 käskkirjaga nr 1-3/66)*
- 2.3.1.5. Terviseamet arendab Eestisse elama asunud välismaalastele tegevuse 2.3.3.2 raames esmatasandi tervishoiuteenuse ja asjakohase informatsiooni kättesaadavust. *(lisatud rahvastikuministri 03.10.2019 käskkirjaga nr 1-3/66)*
- 2.3.1.6. Tallinna Kesklinna Valitsus koordineerib ja arendab Tallinnasse Kesklinna Valitsuse haldusterritooriumile elama asunud välismaalaste kohanemise toetamiseks tegevuse 2.3.3.2 raames kohaliku tasandi tugivõrgustike koostööd ning kujundab ja arendab omavalitsuse avalike teenuste osutamise võimekust vastavalt sihtgrupi vajadustele. *(lisatud rahvastikuministri 19.03.2020 käskkirjaga nr 1-3/36).*

2.3.2. Tulemus

- 2.3.2.1. Tegevuste tulemusena on välja töötatud ning rakendatud era-, avaliku ja kolmanda sektori osalusel toimiv tugivõrgustike kontseptsioon.

2.3.3. Tegevuste kirjeldus ja elluviimise aeg

- 2.3.3.1. Arendamist vajavate teenuste ja nende pakkumise võimekuse väljaselgitamine
- 2.3.3.1.1. Tegevuse tulemusena on olemas ülevaade uussisserändajatele vajalikematest teenustest, nende arendusvajadustest ning uussisserändajatele suunatud teenuseid pakkuvate organisatsioonide võimekusest teenuseid arendada. Elluviija kohtub arendamist vajavate teenuste pakkujatega ja sidusgruppidega teenuste arendamisvõimaluste väljaselgitamiseks.

- 2.3.3.1.2. Tegevuste elluviimise aeg on 01.03.2015–30.06.2022. *(muudetud siseministri 26.04.2021 käskkirjaga nr 1-3/45)*.
- 2.3.3.2. Teenuste arendamine
- 2.3.3.2.1. Tegevuse käigus viiakse riigihangete seaduses sätestatud korras läbi hanked või leitakse partnerid või pakutakse nõustamist teenuste arendamiseks ja pakkumiseks uussisserändajatele. Tegevuse raames rakendatakse (välja)arendatud teenuseid (sealhulgas nõustamisteenuseid) ning soetatakse ja renditakse teenuste rakendamiseks vajalikke tehnilisi vahendeid, sealhulgas sülearvuteid ja tahvelarvuteid. *(muudetud siseministri 04.01.2017 käskkirjaga nr 1-3/3)*.
- 2.3.3.2.2. Tegevuste elluviimise aeg on 01.01.2017–31.12.2022.
- 2.3.3.3. Parimate praktikate seminarid, juhendmaterjalide koostamine
- 2.3.3.3.1. Tegevuse tulemusena on korrapäraselt viidud läbi parimate praktikate vahetamise seminarid uussisserändajatega kokku puutuvatele organisatsioonidele, sealhulgas ülikoolid, erinevad katusorganisatsioonid, kohaliku omavalitsuse üksused, teenusepakkujad, kodanikeühendused. Parimate praktikate seminaridele kaasatakse ka väliseksperte ning korraldatakse uussisserändajatega kokku puutuvate organisatsioonide esindajate osalusel õppereise välisriikide praktikatega tutvumiseks. Koostatud on kohanemist toetavad informatiivsed juhendmaterjalid uussisserändajatega kokku puutuvatele organisatsioonidele. Elluviija viib vähemalt korra aastas läbi seminari eri osapooltele, sealhulgas kaasates uussisserändajad, et arutada sihtrühmale pakutavate teenuste kvaliteedi, võimaliku arendamise, organisatsioonidevahelise koostöö, parimate praktikate ja teistel seonduvatel teemadel. Elluviija korraldab parimate praktikate seminare välisekspertide osalusel ning õppereise välisriikide praktikatega tutvumiseks uussisserändajatega kokku puutuvate organisatsioonide esindajate osalusel. Elluviija tagab eri organisatsioonidele suunatud materjalide väljatöötamise ja jagamise. *(muudetud siseministri 11.05.2018 käskkirjaga nr 1-3/46)*.
- 2.3.3.3.2. Tegevuste elluviimise aeg on 01.03.2015–31.12.2021.
- 2.3.3.4. Lõpp- ja järelhindamise läbiviimine tugivõrgustike mõju kohta uussisserändajatele suunatud teenuste kvaliteedi ning sellega rahulolu kohta sihtrühma hulgas, selle jätkusuutlikkuse ja arendusvajaduste kohta
- 2.3.3.4.1. Tegevuse tulemusena on hinnatud uussisserändajatele võrgustikupõhise tugiteenuste pakkumise mudeli mõju ja jätkusuutlikkust, muu hulgas majanduslikku jätkusuutlikkust. Elluviija tellib eksperdi hinnangud, analüüsid või uuringud tugivõrgustike mõju kohta teenustele, see hõlmab nii teenusepakkujate kui ka -tarbijate ja asjassepuutuvate organisatsioonide hinnanguid tugiteenustele ja nende pakkumisele.
- 2.3.3.4.2. Tegevuste elluviimise aeg on 01.01.2021–31.12.2022. *(muudetud siseministri 25.04.2019 käskkirjaga nr 1-3/43)*.

2.3.4. Sihtrühm

- 2.3.4.1. Tegevuste sihtrühm on uussisserändajatele suunatud tegevusi või teenuseid pakkuvad avaliku, era- ja kolmanda sektori organisatsioonid, kelle pakutavate teenuste kohta on toetatavate tegevuste rakendamise käigus ning varem läbiviidud uuringutest, ekspertide ja uussisserändajatega kokkupuutuvate organisatsioonide tagasisidest lähtuvalt tuvastatud suurim arendusvajadus ning vastavaid teenuseid pakkuvate organisatsioonide võimekus ja valmidus teenuseid arendada.

2.3.5. Toetatava tegevuse seosed valdkondlike arengukavadega

2.3.5.1. Tegevus on seotud järgmiste arengukavadega:

- 2.3.5.1.1. „Siseturvalisuse arengukava 2015–2020“ alaeesmärk 6.6 „Tasakaalustatud kodakondsus- ja rändepoliitika“;
- 2.3.5.1.2. „Lõimuv Eesti 2020“ alaeesmärk 3 „Uussisserändajad on Eestis kohanenud“;
- 2.3.5.1.3. Eesti konkurentsivõime kava „Eesti 2020“ alaeesmärk 2 „Välisinvesteeringute ja ekspordi arendamiseks vajaliku kvalifitseeritud tööjõu kättesaadavuse parandamine“;
- 2.3.5.1.4. „Eesti regionaalarengu strateegia 2014–2020“ alaeesmärk 2 „Suuremate linnapiirkondade rahvusvahelist majanduslikku konkurentsivõimet soosiv ja keskkonnasõbralik elukeskkond“.
- 2.3.5.1.5. „Siseturvalisuse arengukava 2020–2030“ alaeesmärk 4.4 „Tõhus rahvastikuhaldus“ tegevussuund 4.4.2 „Koostöös avaliku, kolmanda ja erasektoriga suurendada suutlikkust toetada sisserändajaid kohanemisel ja lõimumisel.“ (tööversioon) (lisatud rahvastikuministri 19.03.2020 käskkirjaga nr 1-3/36).

3. Väljund- ja tulemusnäitajad ning nende sihttasemed

Näitajad	Näitaja nimetus	Alg-tase	Siht-tase 2016	Siht-tase 2018	Siht-tase 2020	Siht-tase 2023	Selgitav teave
Toetatav tegevus 2.1							
Tulemusnäitaja	Infoplatvormi kasutajate arv	0	500	1500	6500	11 000	Tulemusnäitaja moodustab meetme tegevuse 2.6.1 väljundnäitaja.
Toetatav tegevus 2.2							
Tulemusnäitaja	Kohanemiskoolitustel osalejate arv	0	494	2353	5575	12 843	Tulemusnäitaja moodustab kohanemiskoolituste läbimiskordade arvust. Tulemusnäitaja moodustab meetme tegevuse 2.6.2 väljundnäitaja. Tulemusnäitaja panustab rakenduskava väljundnäitajasse „Lõimumis- ja kohanemiskoolitustel osalejate arv“. Selle sihttase kokku on 18 343 ja tegevus 2.2 panustab sellesse osaliselt (12 843).
Rakenduskavaga seonduv	Kohanemisprogrammi	0	346	1647	3902	8990	Näitaja moodustab kohanemisprogrammi koolituste läbimiskordade arvust,

tulemusnäitaja	läbinute ⁶ arv, kelle eesti keele oskus, praktiline informeeritus ja teadmised Eesti riigi, ühiskonna ja kultuuri kohta on paranenud						mille järel inimene on andnud hinnangu, et tema eesti keele oskus, praktiline informeeritus ja teadmised Eesti riigi, ühiskonna ja kultuuri kohta on paranenud. Tulemusnäitaja panustab rakenduskava tulemusnäitajasse „Kohanemis- ja lõimumisprogrammi läbinute arv, kelle eesti keele oskus, informeeritus ja teadmised Eesti riigi, ühiskonna ja kultuuri kohta on paranenud“. Selle sihttase kokku on 12 840 ja tegevus 2.2 panustab sellesse osaliselt (8990).
Toetatav tegevus 2.3							
Tulemusnäitaja	Arendatud või väljatöötatud teenuste arv	0	0	5	15	25	Tulemusnäitaja moodustab meetme tegevuse 2.6.3 väljundnäitaja ning ühtlasi rakenduskava väljundnäitaja „Uussisserändajate kohanemise toetamiseks arendatud või väljatöötatud teenuste arv“.

(muudetud rahvastikuministri 03.10.2019 käskkirjaga nr 1-3/66).

4. Tegevuste eeldatav mõju läbivatele teemadele

- 4.1. Infoplatvormi ja selle tugiteenuste väljatöötamise ja rakendamise tegevus on seotud järgmiste läbivate teemadega: võrdsed võimalused, infoühiskond ja riigivalitsemine.
- 4.2. Kohanemiskoolituste väljatöötamise, piloteerimise ja rakendamise tegevus on seotud järgmiste läbivate teemadega: võrdsed võimalused, infoühiskond, regionaalareng ja riigivalitsemine.
- 4.3. Tugivõrgustike kontseptsiooni väljatöötamise ja rakendamise tegevus on seotud järgmiste läbivate teemadega: võrdsed võimalused, regionaalareng ja riigivalitsemine.

5. Tegevuste abikõlblikkuse periood

- 5.1. Punktis 1.1.1 nimetatud tegevuste abikõlblikkuse periood on 01.08.2014–31.12.2023.

⁶ Kohanemisprogrammi läbinuks loetakse isik juhul, kui ta on osalenud vähemalt ühes kohanemisprogrammi teemamoodulis või 60% ulatuses algtaseme (A1–A2) keeleõppes (muudetud siseministri 26.04.2021 käskkirjaga nr 1-3/45)

6. Tegevuste eelarve

Jrk nr	Toetatava tegevuse nimetus	Summa (eurodes)	Osakaal
1	Infoplatvormi ja selle tugiteenuste väljatöötamine ja rakendamine	<u>542 390</u>	100%
1.1	ESF-i toetus	<u>461 031,5</u>	85%
	sh PPA (2015–2018)	82 058,52	
	EAS (2015–2017)	35 511,76	
	SMIT (2018–2022)	108 885	
1.2	Riiklik kaasfinantseering	<u>81 358,5</u>	15%
	sh PPA (2015–2018)	14 480,92	
	EAS (2015–2017)	6266,78	
	SMIT (2018–2022)	19 215	
1.3	Omafinantseering	0	0%
2	Kohanemiskoolituste väljatöötamine, piloteerimine ja rakendamine	<u>7 200 429,08</u>	100%
2.1	ESF-i toetus	<u>6 120 364,82</u>	85%
	sh SA Archimedes (2015–2017)	46 730,92	
	SA Eesti Teadusagentuur (2015–2017)	65 723,56	
	PPA (2019–2020)	47 090	
2.2	Riiklik kaasfinantseering	<u>1 080 064,26</u>	15%
	sh SA Archimedes (2015–2017)	8246,63	
	SA Eesti Teadusagentuur (2015–2017)	11 598,27	
	PPA (2019–2020)	8310	
2.3	Omafinantseering	0	0%
3	Tugivõrgustike kontseptsiooni väljatöötamine ja rakendamine	<u>1 662 147,92</u>	100%
3.1	ESF-i toetus	<u>1 412 825,68</u>	85%
	sh PPA (2017–2021)	637 500	
	MTÜ Kodukant (2019–2020)	<u>53 659,82</u>	
	Tartu Linnavalitsus (2019–2021)	63 750	
	Terviseamet (2020–2022)	72 250	
	Tallinna Kesklinna Valitsus (2020–2022)	<u>76 500</u>	
3.2	Riiklik kaasfinantseering	<u>249 322,24</u>	15%
	sh PPA (2017–2021)	112 500	
	MTÜ Kodukant (2019–2020)	<u>9469,38</u>	
	Tartu Linnavalitsus (2019–2021)	11 250	
	Terviseamet (2020–2022)	12 750	
	Tallinna Kesklinna Valitsus (2020–2022)	<u>13 500</u>	
3.3	Omafinantseering	0	0%

(muudetud siseministri 26.04.2021 käskkirjaga nr 1-3/45).

7. Abikõlblikud ja mitteabikõlblikud kulud

7.1. Abikõlblikud kulud

7.1.1. Kulu on abikõlblik, kui see on põhjendatud ning tekib projekti abikõlblikkuse perioodil ja makstakse projekti abikõlblikkuse perioodil või 45 kalendripäeva jooksul pärast projekti abikõlblikkuse perioodi ning on kooskõlas Euroopa Liidu ja riigisisese õigusega.

7.1.2. Abikõlblike kulude määratlemisel lähtutakse Vabariigi Valitsuse 1. septembri 2014. a määruse nr 143 „Perioodi 2014–2020 struktuuritoetusest hüvitatavate kulude

abikõlblikuks lugemise, toetuse maksmise ning finantskorrektsioonide tegemise tingimused ja kord“ (edaspidi *ühendmäärus*) 2. peatükis kehtestatud tingimustest ja korrast.

7.1.3. Elluviija ja partnerite abikõlblikud kulud

7.1.3.1. Otsesed personalikulud

7.1.3.1.1. Otsesteks personalikuludeks loetakse toetatavate tegevuste tegemise ja projekti juhtimise kulud, mis on nimetatud ühendmääruse § 3 lõike 1 punktides 1–4 ning § 3 lõikes 4. (*muudetud siseministri 11.05.2018 käskkirjaga nr 1-3/46*).

7.1.3.1.2. Otseseks personaliks loetakse töölepingu või ametisse nimetamise akti alusel otseselt projekti heaks töötavad füüsilised isikud. Töövõtu- või käsunduslepingu alusel otseselt toetatava tegevuse heaks töötavad füüsilised isikud loetakse otseseks personaliks, kui leping vastab ühendmääruse § 3 lõikes 4 sätestatule. (*muudetud siseministri 04.01.2017 käskkirjaga nr 1-3/3*).

7.1.3.2. Kaudsed kulud:

7.1.3.2.1. Kaudseteks kuludeks loetakse toetatavate tegevuste tegemist abistavad kulud, mida kantakse ka siis, kui toetatavaid tegevusi ei tehta, või mis suurenevad toetatavate tegevuste tõttu, sealhulgas ühendmääruse § 3 lõikes 1 nimetatud personalikulud, mis on seotud ühendmääruse § 9 lõikes 6 nimetatud projekti administreerimisega, ja ühendmääruse § 9 lõikes 5 nimetatud projekti üldkulud.

7.1.3.2.2. Kaudseid kulusid hüvitatakse ainult ühtse määra alusel, milleks on 15% projekti otsestest personalikuludest.

(*muudetud siseministri 11.05.2018 käskkirjaga nr 1-3/46*).

7.1.3.3. Lähetus- ja transpordikulud

7.1.3.3.1. Abikõlblikud on lähetus- ja transpordikulud projekti otsesele personalile või muudele isikutele, kes osalevad projekti tegevuste elluviimises ja kelle lähetuse ja transpordiga seotud kulud on projekti elluviimiseks vajalikud.

7.1.3.3.2. Lähetuskulud on abikõlblikud tegelike kulude alusel.

7.1.3.3.3. Mootorsõiduki kasutamise kulud on abikõlblikud õigusaktides kehtestatud tingimustel maksustamisele mittekuuluvate piirmäärade ulatuses.

7.1.3.3.4. Transpordikulud on abikõlblikud tegelikult kantud kulude alusel.

7.1.3.4. Nõustamis- ja hindamiskulud

7.1.3.5. Uuringute ja analüüside kulud

7.1.3.6. Koolitus-, seminari-, konverentsi- ja õppereiside kulud, sealhulgas tulumaksuseaduse § 48 lõike 4 tähenduses erisoodustusena käsitatav kulu ja sellelt tasutud maksud toetatavate tegevuste abikõlblike kulude puhul (*muudetud siseministri 04.01.2017 käskkirjaga nr 1-3/3*)

7.1.3.7. Teavitamiskulud, mis on kooskõlas Vabariigi Valitsuse 12. septembri 2014. aasta määruse nr 146 „Perioodi 2014–2020 struktuuritoetuse andmisest avalikkuse teavitamise, toetusest rahastatud objektide tähistamise ning Euroopa Liidu osalusele viitamise nõuded ja kord“ § 2 lõikes 1 sätestatud kohustuste täitmisega

7.1.3.8. Tõlkekulud

7.1.3.9. Infotehnoloogiliste arenduste programmeerimise, testimise, haldamise ja majutamise kulud, sealhulgas litsentsitasud

7.1.3.10. Metoodiliste, õppe- ning infomaterjalide väljatöötamise või soetamise kulud, sealhulgas litsentsi- ja autoritasud

7.1.3.11. Tegevuse 2.2 sihtrühma koolitamise kulud

7.1.3.11.1. Koolituskulud on abikõlblikud nende koolitatavate eest, kelle osalemine teemapõhistes koolitusmoodulites on kirjalikult taasesitatavas vormis tõendatav, ning nende koolitatavate eest, kelle osalemine algtaseme eesti keele õppes on kirjalikult taasesitatavas vormis tõendatav ning kes on osalenud algtaseme eesti keele õppes vähemalt 50% ulatuses keeleõppe mahust.

7.1.3.11.2. Koolituse läbiviimiseks vajalike tehniliste vahendite, sealhulgas sülearvutite ja tahvelarvutite, soetamise ja rentimise kulud.

(muudetud siseministri 04.01.2017 käskkirjaga nr 1-3/3).

- 7.1.4. Asjade ja teenuste ostmise abikõlblikkuse tingimused *(tunnistatud kehtetuks siseministri 11.05.2018 käskkirjaga nr 1-3/46)*
- 7.1.5. Tegevuse 2.2 sihtrühma abikõlblikud kulud
 - 7.1.5.1. Transpordikulud, milleks on ühistranspordi ja sõiduauto kasutamise kulud
 - 7.1.5.2. Majutuskulud
 - 7.1.5.3. Transpordi- ja majutuskulud on abikõlblikud teemamooduli koolitusel osalejale, kes osaleb koolitusel, mis toimub tema elukohast kaugemal kui 50 km ning kelle osalemine koolitusel on tõendatav kirjalikult taasesitatavas vormis.
 - 7.1.5.4. Transpordi- ja majutuskulud on abikõlblikud keeleõppe koolitusel osalejale, kes osaleb koolitusel, mis toimub tema elukohast kaugemal kui 50 km, ja kes on osalenud koolitusel vähemalt 50% ulatuses keeleõppe kursuse mahust ning see on tõendatav kirjalikult taasesitatavas vormis.
 - 7.1.5.5. Transpordi- ja majutuskulud on abikõlblikud tegelikult kantud kulude alusel.
- 7.1.6. Tegevuse 2.3 puhul on lisaks punktis 7.1.3 nimetatud kuludele abikõlblikud ka järgmised kulud:
 - 7.1.6.1. seminari- ja koolituskulud;
 - 7.1.6.2. sihtrühma lähetus- ja transpordikulud TAT-i punktides 7.1.3.3.2–7.1.3.3.4 sätestatud tingimustel;
 - 7.1.6.3. välisekspertide transpordi- ja majutuskulud;
 - 7.1.6.4. ekspertide, sealhulgas välisekspertide töötasud;
 - 7.1.6.5. uuringute ja analüüside kulud;
 - 7.1.6.6. juhendmaterjalide väljatöötamise või soetamise kulud, sealhulgas litsentsi- ja autoritasud;
 - 7.1.6.7. arendatavate teenuste rakendamiseks vajalike tehniliste vahendite, sealhulgas sülearvutite ja tahvelarvutite soetamise ja rentimise kulud, litsentsitasud ning sidekulud. *(muudetud siseministri 04.01.2017 käskkirjaga nr 1-3/3).*

7.2. Mitteabikõlblikud kulud

- 7.2.1. Mitteabikõlblikeks kuludeks loetakse lisaks ühendmääruse §-s 4 sätestatule:
 - 7.2.1.1. organisatsiooni juhtimisega seonduv personalikulu;
 - 7.2.1.2. preemiad;
 - 7.2.1.3. liiklusvahendite ostmine ja liising;
 - 7.2.1.4. kinnisasjade ostmine;
 - 7.2.1.5. lähetus- ja transpordikulud osas, mis ületavad õigusaktides sätestatud maksustamisele mittekuuluvat piirmäära;
 - 7.2.1.6. punkti 7.1.3.2 alusel kaudse kuluna hüvitatav kulu kuludokumentide alusel. *(muudetud siseministri 04.01.2017 käskkirjaga nr 1-3/3).*

8. Toetuse maksmise tingimused ja kord

- 8.1. Toetust makstakse vastavalt perioodi 2014–2020 struktuuritoetuse seaduse (edaspidi *STS*) §-dele 28–30, selle alusel kehtestatud õigusaktidele ning ühendmääruse § 14 lõike 1 punktile 1 ja § 15 lõigetele 1 ja 4. *(muudetud siseministri 04.01.2017 käskkirjaga nr 1-3/3).*
- 8.2. Toetus makstakse välja RÜ-le esitatud maksetaotluse alusel. Maksetaotlusi esitatakse RÜ-le e-toetuse keskkonna vormil e-toetuse keskkonna kaudu. Kui tehniline viga e-toetuse keskkonna töös takistab maksetaotluse esitamist, loetakse maksetaotluse esitamise uueks tähtajaks järgmine tööpäev pärast vea kõrvaldamist. *(muudetud siseministri 11.05.2018 käskkirjaga nr 1-3/46).*
- 8.3. Maksetaotlusi võib esitada vastavalt punktis 9.1.3 nimetatud prognoosile kõige harvem kord kvartalis ja mitte tihedamini kui kord kuus. Kui makstud abikõlblike kulude maksumus on riigihanke piirmääraga võrdne või ületab seda, esitab toetuse

saaja maksetaotluse kord kuus. (*muudetud rahvastikuministri 03.10.2019 käskkirjaga nr 1-3/66*).

- 8.4. Enne esimese maksetaotluse esitamist või koos sellega peab elluviija esitama RÜ-le:
 - 8.4.1. väljavõtte oma raamatupidamise sise-eeskirjast, milles on kirjeldatud, kuidas raamatupidamises eristatakse toetatavate tegevuste abikõlblikke kulusid ja tasumist muudest elluviija kuludest;
 - 8.4.2. koopia asutuse riigihangete läbiviimise korrast;
 - 8.4.3. lühikirjeldus toetatavate tegevuste rakendamisega seotud dokumentide algatamise, viseerimise ja kinnitamise kohta ning allkirjaõigusliku isiku edasivolitatud õiguste korral vastavad volituste koopiad.
- 8.5. Esimesele maksetaotlusele, mille võib esitada koos punktis 9.1.3 nimetatud väljamaksete prognoosiga, lisatakse kõik selle taotluse aluseks olevate kuludokumentide ja tasumist tõendavate dokumentide koopiad. Vastavalt ühendmääruse § 11 lõikele 4 ei pea riigiasutus koos maksetaotlusega esitama kulu tasumist tõendavaid dokumente ning muu avalik-õiguslik juriidiline isik palga kulu tasumist tõendavaid dokumente. (*muudetud rahvastikuministri 03.10.2019 käskkirjaga nr 1-3/66*).
- 8.6. Alates teisest maksetaotlusest peab abikõlblike kulude tekkimist ja nende tasumist tõendavate dokumentide koopiad esitama vastavalt RÜ päringutele.
- 8.7. TAT-i punktis 7.1.3.2.2 nimetatud ühtse määra alusel makstakse toetus välja vastavalt tegelikele otsestele personalikuludele. (*muudetud siseministri 11.05.2018 käskkirjaga nr 1-3/46*).
- 8.7.1. Ühtse määra alusel toetuse väljamaksmisel kulu tegelikku maksumust ei tõendata ega kontrollita.
- 8.7.2. Kui rikkumise tulemusena tehakse finantskorrektsioon otseste personalikulude summast, tehakse finantskorrektsioon proportsionaalselt ka kaudsete kulude summast.
- 8.8. Toetus makstakse välja vastavalt TAT-is nimetatud toetuse osakaalule abikõlblikest kuludest ja määratud toetuse summa ulatuses.
- 8.9. RÜ-l on õigus peatada maksetaotluse menetlemine osaliselt või täielikult, kui esinevad STS §-s 30 nimetatud asjaolud.
- 8.10. Viimane maksetaotlus esitatakse hiljemalt koos lõpparuandega. Viimane väljamakse tasutud kuludokumentide alusel tehakse pärast seda, kui RA on lõpparuande kinnitanud.
- 8.11. RÜ menetleb maksetaotlusi mõistliku aja jooksul, kuid kõige kauem 90 kalendripäeva. Tähtaeg võib pikeneda puuduste kõrvaldamiseks kuluva aja võrra.

9. Elluviija kohustused

- 9.1. Elluviijale kohalduvad lisaks käesolevas TAT-is sätestatule STS-i ja selle alusel kehtestatud õigusaktides elluviijale sätestatud kohustused. Lisaks STS-i §-des 24 ja 26 sätestatule on elluviija kohustatud:
 - 9.1.1. esitama RA-le kinnitamiseks toetatavate tegevuste järgmise eelarveaasta tegevuskava ja sellele vastava eelarve kulukohtade lõikes RA kinnitatud vormil ning vabas vormis eelarve seletuskirja jooksva aasta 10. novembriks. 2014. ja 2015. aasta eelarve kinnitatakse koos TAT-iga ning 2014. ja 2015. aasta tegevuskava ja eelarve seletuskiri esitatakse erandina kümne tööpäeva jooksul pärast TAT-i kinnitamist;
 - 9.1.1.1. eelarveaasta tegevuskava, sellele vastava eelarve ja eelarve seletuskirja kinnitab RA⁷;
 - 9.1.1.2. punktis 9.1.1.1 nimetatud RA kinnitatud tegevuskava, sellele vastava eelarve ja eelarve seletuskirja muutmist ei eelda tegevuskava ja tegevuskavale vastava eelarve muudatused juhul, kui kinnitatud eelarvet muudetakse ühe kalendriaasta jooksul kuni 15% ulatuses ja elluviija kooskõlastab eelarve muutmise eelnevalt RÜ-ga kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis;

⁷ Kinnitatud tegevuskava ja eelarve ning selle seletuskirja esitab RÜ-le RA.

- 9.1.1.2.1. punkti 9.1.1.2 kohaselt muudetud tegevuskava ja tegevuskavale vastava eelarve esitab elluviija RA-le teadmiseks koos RÜ kooskõlastusega viie tööpäeva jooksul RÜ kooskõlastuse saamisest;
(*muudetud siseministri 11.05.2018 käskkirjaga nr 1-3/46*).
- 9.1.2. esitama RA-le ja RÜ-le teadmiseks eelneva aasta korrigeeritud eelarve ühe kalendrikuu jooksul alates vastava aasta viimase maksetaotluse väljamaksmisele saatmisest RÜ poolt;
- 9.1.3. esitama RÜ-le järgneva aasta väljamaksete prognoosi kümne tööpäeva jooksul pärast seda, kui RA on eelarve ja tegevuskava kinnitanud. Väljamaksete prognoosi vormi kehtestab RÜ. Esimese eelarveaasta väljamaksete prognoosi esitab elluviija 15 tööpäeva jooksul pärast TAT-i kinnitamist;
- 9.1.4. esitama RÜ-le korrigeeritud väljamaksete prognoosi, kui maksetaotlus erineb esitatud prognoosist rohkem kui 25% võrra;
- 9.1.5. esitama RA või RÜ järelepäringule vastused kümne tööpäeva jooksul päringu saamisest arvates;
- 9.1.6. teavitama RA-d, kui toetatavate tegevustega samalaadsetele tegevustele on taotletud toetust teistest meetmetest või muudest välisabi vahenditest;
- 9.1.7. viima ellu toetatavaid tegevusi vastavalt kinnitatud tegevuskavale ja eelarvele;
- 9.1.8. elluviija võib RÜ-lt taotleda hangete eelnõustamist vastavalt RÜ hangete eelnõustamise protseduuridele;
- 9.1.9. tagama toetatavate tegevuste partneriga partnerluslepingu sõlmimise, milles kirjeldatakse partneri täpsed ülesanded, õigused ja kohustused toetatavate tegevuste elluviimisel;
- 9.1.10. koguma andmeid seirearuande jaoks, sealhulgas isikuandmeid toetatava tegevuse 2.2 raames kohanemiskoolitustel ja keeleõppes osalejate kohta vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1303/2013, millega kehtestatakse ühissätted Euroopa Regionaalarengu Fondi, Euroopa Sotsiaalfondi, Ühtekuuluvusfondi, Euroopa Maaelu Arengu Euroopa Põllumajandusfondi ning Euroopa Merendus- ja Kalandusfondi kohta, nähakse ette üldsätted Euroopa Regionaalarengu Fondi, Euroopa Sotsiaalfondi, Ühtekuuluvusfondi ja Euroopa Merendus- ja Kalandusfondi kohta ning tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EÜ) nr 1083/2006 (ELT L 347, 20.12.2013, lk 320–469), artikli 125 lõike 2 punktile e ja kooskõlas isikuandmete kaitse seadusega ning esitama need RÜ-le RA kinnitatud vormil kord kvartalis.
(*muudetud rahvastikuministri 19.03.2020 käskkirjaga nr 1-3/36*).

10. Partnerite kohustused

- 10.1. Partnerid peavad täitma STS §-s 25 nimetatud kohustusi.
- 10.2. Lisaks STS §-s 25 nimetatud kohustustele on partnerid kohustatud tagama elluviijaga partnerluslepingu sõlmimise, milles kirjeldatakse partneri täpsed ülesanded, õigused ja kohustused toetatavate tegevuste elluviimisel.

11. Tegevuste elluviimise tulemusaruanne ja selle esitamise kord

- 11.1. Toetatavate tegevuste elluviimise tulemusaruanded jagunevad vahe- ja lõpparuanneteks (edaspidi koos *seirearuanne*). Seirearuannetes annab elluviija kumulatiivselt ülevaate toetatavate tegevuste elluviimisest, näitajate täitmisest, toetatavate tegevuste tulemuslikkusest ja püstitatud eesmärkide saavutamisest, toetatavate tegevuste mõjust läbivatele teemadele, hinnangu partnerluse toimimisele ning ülevaate eelarve järgimisest.
- 11.2. Elluviija esitab RÜ-le RA vormi kohase vahearuande koos lisadega e-toetuse keskkonna kaudu iga aasta 31. jaanuariks. Kui tehniline viga e-toetuse keskkonna töös takistab vahearuande esitamist, loetakse uueks vahearuande esitamise tähtajaks järgmine tööpäev pärast vea kõrvaldamist. (*muudetud siseministri 11.05.2018 käskkirjaga nr 1-3/46*).

- 11.2.1. Erandina antakse 2014. aasta kohta aru 2015. aasta vahearuanDES.
- 11.3. Elluviija esitab RÜ-le RA vormi kohase lõpparuande koos lisadega e-toetuse keskkonna kaudu 30 kalendripäeva jooksul toetatavate tegevuste abikõlblikkuse perioodi lõppkuupäevast arvates. Kui tehniline viga e-toetuse keskkonna töös takistab lõpparuande esitamist, loetakse uueks vahearuande esitamise tähtajaks järgmine tööpäev pärast vea kõrvaldamist. (*muudetud siseministri 11.05.2018 käskkirjaga nr 1-3/46*).
- 11.3.1. Juhul kui vahearuande ja lõpparuande esitamise tähtaja vahe on vähem kui kuus kuud, esitatakse ainult lõpparuanne.
- 11.4. RÜ kontrollib 15 tööpäeva jooksul seirearuande laekumisest, kas aruanne on vormikohane ja nõuetekohaselt täidetud. (*muudetud siseministri 11.05.2018 käskkirjaga nr 1-3/46*).
- 11.5. Juhul kui vahearuanDES puudusi ei esine, kinnitab RÜ vahearuande.
- 11.6. Kui vahearuanDES esineb puudusi, annab RÜ toetuse saajale kuni kümme tööpäeva puuduste kõrvaldamiseks. Pärast puuduste kõrvaldamist kinnitab RÜ vahearuande viie tööpäeva jooksul. (*muudetud siseministri 11.05.2018 käskkirjaga nr 1-3/46*).
- 11.7. Juhul kui lõpparuandes puudusi ei esine, kooskõlastab RÜ lõpparuande ja edastab selle viie tööpäeva jooksul RA-le kinnitamiseks. Kui RA on lõpparuande kinnitanud, teavitab ta sellest RÜ-d kolme tööpäeva jooksul kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis.
- 11.8. Kui lõpparuandes esineb puudusi, annab RÜ elluviijale kuni kümme tööpäeva puuduste kõrvaldamiseks ning edastab aruande viie tööpäeva jooksul pärast puuduste kõrvaldamist RA-le kinnitamiseks. (*muudetud siseministri 11.05.2018 käskkirjaga nr 1-3/46*).
- 11.9. Kui RA-le esitatud lõpparuandes esineb puudusi, teavitab RA sellest RÜ-d ja edasi menetletakse lõpparuannet vastavalt TAT-i punktile 11.8.
- 11.10. Kui RA-le esitatud lõpparuandes puudusi ei esine, kinnitab RA aruande ja teavitab RÜ-d lõpparuande kinnitamisest kolme tööpäeva jooksul kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis.

12. Tegevuste ja nende elluviimise tingimuste muutmine

- 12.1. Kui ilmneb vajadus muuta toetatavaid tegevusi, tulemusi, eelarvet, näitajaid või toetatavate tegevuste abikõlblikkuse perioodi, esitab elluviija RA-le põhjendatud taotluse kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis.
- 12.2. RA vaatab punktis 12.1 nimetatud taotluse läbi 25 tööpäeva jooksul taotluse kättesaamisest arvates ja teeb otsuse TAT-i muutmise algatamise kohta pärast punktis 12.4 nimetatud RÜ ettepaneku saamist. (*muudetud siseministri 04.01.2017 käskkirjaga nr 1-3/3*).
- 12.3. Puuduste esinemisel annab RA elluviijale tähtaja puuduste kõrvaldamiseks. Taotluse menetlemise tähtaega võib pikendada puuduste kõrvaldamiseks ettenähtud tähtaja võrra.
- 12.4. RA edastab muutmise taotluse pärast selle läbivaatamist RÜ-le seisukoha saamiseks. RÜ-l on õigus esitada muudatuste kohta ettepanekuid. RA lepib RÜ-ga kokku muudatusettepanekute esitamise tähtaja, mille seadmisel lähtutakse muudatuste sisust ja ulatusest.
- 12.5. Elluviija võib TAT-i muutmise taotluse esitada kuni kaks korda aasta jooksul. Sagedamini võib muutmise taotluse esitada vaid RÜ nõusolekul.
- 12.6. RÜ-l on õigus taotleda TAT-i muutmist, kui seirearuannetest või muudest objektiivsetest asjaoludest selgub, et muudatuste tegemine on vajalik toetatavate tegevuste edukaks läbiviimiseks või eesmärkide saavutamiseks. Selleks esitab RÜ RA-le muutmise taotluse ning teavitab sellest elluviijat. RA vaatab taotluse läbi 25 tööpäeva jooksul taotluse saamisest arvates ja teeb otsuse TAT-i muutmise algatamise kohta. (*muudetud siseministri 04.01.2017 käskkirjaga nr 1-3/3*).
- 12.7. RA-l on õigus iseseisvalt algatada TAT-i muutmine, teavitades sellest RÜ-d ja elluviijat ette mõistliku aja jooksul. RA algatab TAT-i muutmise, kui selgub, et muudatuste tegemine on vajalik toetatavate tegevuste edukaks elluviimiseks või elluviijal ei ole

toetuse kasutamist ettenähtud tingimustel võimalik jätkata. Kui toetatavate tegevuste rakendamisel on kalendriaasta lõpu seisuga tekkinud eelarveliste vahendite jääk, on RA-1 õigus vähendada toetatavate tegevuste kogueelarvet kalendriaasta kasutamata jäänud eelarve summa ulatuses.

- 12.8. RA esitab TAT-i muutmise eelnõu STS-i § 13 lõike 3 kohasele kooskõlastamisele. *(muudetud siseministri 04.01.2017 käskkirjaga nr 1-3/3).*
- 12.9. TAT-i muutmiseks ei loeta punktis 9.1.1 nimetatud järgmise eelarveaasta tegevuskava, eelarve ja eelarve seletuskirja kinnitamist ja muutmist juhul, kui tegevuskavas kavandatavad tegevused ja nende eelarve on kooskõlas TAT-is sätestatuga. *(muudetud siseministri 04.01.2017 käskkirjaga nr 1-3/3).*

13. Finantskorrektsioonid ja toetuse tagasimaksmine

- 13.1. Finantskorrektsiooni alused ja ulatus on sätestatud STS §-des 45 ja 46.
- 13.2. Finantskorrektsiooni otsuse teeb RÜ STS § 8 lõike 2 punkti 6 ning korraldusasutus STS § 45 lõike 4 alusel. Finantskorrektsiooni otsused tehakse vastavalt STS §-dele 45–47. *(muudetud rahvastikuministri 19.03.2020 käskkirjaga nr 1-3/36).*
- 13.3. Toetuse saaja kohustub maksuma tagasi finantskorrektsiooni otsuses nimetatud tagasimaksmisele kuuluva toetuse osa vastavalt STS §-dele 48 ja 49.

14. Vaidluste lahendamine *(muudetud rahvastikuministri 19.03.2020 käskkirjaga nr 1-3/36)*

- 14.1 Kuni 31. märtsini 2020. a peab RÜ toimingut või otsust peale enne halduskohtusse kaebuse esitamist esitama vaide RÜ-le vastavalt STS-i §-le 51. Vaide lahendab RÜ haldusmenetluse seaduses sätestatud korras. Alates 1. aprillist 2020. a lahendatakse vaidlused Vabariigi Valitsuse seaduse § 101 kohaselt. *(muudetud rahvastikuministri 19.03.2020 käskkirjaga nr 1-3/36).*

15. Riigiabi *(lisatud rahvastikuministri 19.03.2020 käskkirjaga nr 1-3/36).*

- 15.1. Käesoleva TAT raames antav toetus ei ole riigiabi. *(lisatud rahvastikuministri 19.03.2020 käskkirjaga nr 1-3/36).*

16. Rakendussätted

Käskkirja rakendatakse tagasiulatuvalt alates 1. augustist 2014. a. *(lisatud rahvastikuministri 19.03.2020 käskkirjaga nr 1-3/36).*

(allkirjastatud digitaalselt)

Hanno Pevkur
siseminister

Lisad:

Lisa 1. Toetatavate tegevuste tegevuskava vormi *(tunnistatud kehtetuks siseministri 04.01.2017 käskkirjaga nr 1-3/3).*

Lisa 2. Toetatavate tegevuste eelarve kulukohtade kaupa perioodil 2014–2015 *(kehtestatud uues redaktsioonis siseministri 04.01.2017 käskkirjaga nr 1-3/3)*

- Lisa 3. Seirearuande vorm (*tunnistatud kehtetuks siseministri 04.01.2017 käskkirjaga nr 1-3/3*)
- Lisa 4. Tegevuste eelarve täitmise vorm (*tunnistatud kehtetuks siseministri 04.01.2017 käskkirjaga nr 1-3/3*)
- Lisa 5. Seletuskiri (*kehtestatud uues redaktsioonis siseministri 04.01.2017 käskkirjaga nr 1-3/3*)